

CHŁODZIĆ SIĘ (23) *vb impf*

się (12), się (11).

o jasne.

inf chłodzić się (2). ◇ *praes 3 sg* chłodzi się (7). ◇ *1 pl* chłodzimy się (1) *RejZwierc*, chłodzi(e)my się (1) *SkarŻyw*. ◇ *3 pl* chłodzą się (4). ◇ *praet 3 sg m* chłodził się (3). ◇ *imp 2 sg* chl(o)dź się (1). ◇ *part praes act* chłodząc się (4).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Ochładzać się, orzeźwiać się; nabierać sił; captare auram Mącz; refrigerare se Cn (23) : BielKom G2v; RejWiz 46; Leop 2.Mach 4/46; Captare auram, Chłodzić się/ krzeźwić się. Mącz 21a; Tájé my téż pod thym drzewem [...] tho się przewracamy/ to się chłodzimy RejZwierc 170, 143v, 156; ModrzBaz 110; KochPs 155; y nogi mu vmywano: y chłodził się [pracowany w drodze. CzechEp 185; mowił bog przez syná [...] / iż się w ráiu chłodząc z południá vmawiał z Adámem CzechEp 268, 185, 261.

Szereg: »chłodzić się i odpoczywać« (1): ktory iadł/ pił/ nogi vmywał/ chłodził się y odpoczywał CzechEp 262.

Przen (6) : iż się [mądrość świecka] vniżyć Ewángeliey musiála/ y pod tym się drzewem chłodzić SkarKaz 83a.

chłodzić się czym (4): Jedno stey Panłkiey dodroczy [!] Tem syę nędzna dułła chłodzi RejKup dd7v; Ią łobie siędę cichuchno domá/ Polem/ pieski się chłodząc á fpokoinie Z Samsiády żyjąc dam pokoy Woynie. RybGęśli B3v; Iest vlzenie nieiákcie smutku/ gdy serce záłoóciá zięte/ przez oczy nieiáko oddycha y łzami się chłodzi. SkarKaz 385b; KlonWor 72.

Szereg: »chłodzić się i ożywiać« (1): Ktoremu do tych [...] Kátolickich cnot/ z ktorych się wżycy iáko zrofy pádáiącey ná fuche ziółká/ chłodziemy y ożywiamy SkarŻyw A2v.

a. *Być chłodzonym, stawać się chłodnym (z odzieniem biernym); reficere se Cn (3) : Frigidarius, Ut, Frigidaria cella, Chłodnica/ gdzie się chłodzą. Mącz 137b.*

chłodzić się czym (2): A thák krew zápalona gdy się flegmą chłodzi/ Tedy swym przyrodzeniem nie ták bárzo łzkodzi. RejWiz 117v; Wyście iáko gory [...]: á my iáko polá ktore się onemi rzekámi polewáią y chłodzą. SkarKazSej 665b.

Synonimy: krzeźwić się, ostudzić się, oziębic się.

Formacje pochodne: ochłodzić się; ochładzać się, przechładzać się; ochłodzać się.

Cf CHŁODZĄCY SIĘ, CHŁODZENIE SIĘ